

Ƙapiya Sën Paulus Kevu Netu Luu Vu Kerisi-yi-alam Vu Korint

¹ Sa Paulus sën Anutu ggooin sa rak in bë sa natu Kerisi Yesu yi sinarë lo. Alu hil arid Timoti kevu ƙapiya sënë yök vu ham sën Kerisi-yi-alam vu Korint aga, gevu Anutu-yi-alam pin sën denedo yoh vu distrik Akaya pin lo.

² Hil Amad Anutu luho Mehöböp Yesu Kerisi degevang hir semusemu nöƙ gëp geving ham beham ayomin gëp revuh.

Paulus Kwa Vesa In Anutu Loƙ Vu Yi

³ Hil gaƙo hil Mehöböp Yesu Kerisi Ama Anutu arë jaƙ, in yi Anutu, mehö kwa vonginsën los aye semusën ala.

⁴ He nado los ngaa maggin medeginengin he pangsën rëƙ Anutu nesemu aye in he. Yö medo nevang nebë saga, om he ngo ayoh vu bë rëƙ semu ayemin in alam sën denedo loƙ maggin ayo lo, nabë sën Anutu nesemu aye in he agi.

⁵ In vanë aggagga sën töƙ vu Yesu lo töƙ vu he pangsën, rëƙ mu yiƙ Kerisi aye semusën nedo ving he nebë saga ving.

⁶ Ngaa maggin töƙ vu he in bë gevang beham ayomin sepëp beham nom vu Anutu. Log Anutu semu aye in he behe ayomin sepëp in bë gevang beham ayomin sepëp jaƙ doƙ buk sën ham kwerë maggin nabë he lo, bemëm ham bare niwëëƙ.

⁷ He kwamin nevo ham behe rak ni vorot bë ham rëk gwëko maggin nabë sën he, om Anutu rëk gevong beham ayomin sepëp jak geving nabë he.

⁸ Arig lo, ngaa maggin sën tøk vu he ggëp distrik Asia* lo, saga he su ayoh vu bë adah vun in ham rë. Gak vasap he pangsën medeginengin he ahon rot kesuu behe kwamin nevo bë mak he su rëk medo vesamin rë.

⁹ Ngaa saga tøk vu he rot behe kwamin vo bë he rëk malamin nama yönon. Rëk he rak ni bë ngaa nebë saga netøk vu he in bë he jak ni nabë he nimin wëëk su yoh vu bë adok vu he rë, om hil getung malad in Anutu timu sën nenër balam-diiksën denekedi rak yah lo.

¹⁰ Anutu ko he vër in ngaa saga gehe su adiik rë, gerëk gëko he vër nabë saga gökin. Yönon, he nehetung malamin in yi yö timu bë rëk gëko he vër in ngaa vahi pin gök gökin nabë saga.

¹¹ Om hamek najom jak in dok vu he geving. Nabë sënë in Anutu gengo alam ngahisekë hir jomraksën medok vu he, behe dok vu alam ngahisekë bemëm kwaj vesa vu Anutu in he.

Paulus Su Nekuungin Alam Korint Rë

¹² He kwamin vesa in ngaa sënë behe rak ni bë yönon. Sënë nebë: He su kwamin nevo bë alam debo ngaa dok nah he huk rë, gak Anutu og nelok vu he, gehe nehevong ngaa niröp los gagek anon sën Anutu vong vu he lo vu ham los alam pin.

¹³ Gehe su nekevu gagek peggirinsën malah gagek vun in ham rë, gak he nekevu meneggëp rangah in bë ham natevin beham jak degwa ni.

14 Ham ngo rak he gagek vahi ni ggovek beham kwamin vesa in he nebë sën he rëk kwamin vesa in ham dok buk sën hil Mehöböp Yesu duk nom lo.

15 Sa kwag nevo gagek saga gesayog kehe sa vorot bë senök vu ham, besa gevong beham kwamin vesa natu beron luu rë, rëk ma.

16 Wirek og sa kwag nevo bë senök geto ham nyëg loḵ mëm sena Masedonia. Log nabë sa vu sagu mesenom, og sëḵ nom geto ham nyëg gökin, loḵ mëm ham gweli sa na aggata besenah Yudea.

17 Rëk ma gesa su yoh vu rë. Ma ham kwamin nevo bë senër bë sëḵ nöḵ rëḵ ma gesengo nër jeggin jeggin gesa su kwag nevo nivesa rë? Ma ham kwamin nevo bë sa nanër nebë sa gevong ngaa, loḵ ma gesa nehako seggi seggi nebë alam-dob-yi?

18 Ma! Anutu mehö gagek anon degwa, om sa nebë saga ving. Sa su nayogek los nanër ma loḵ ti rë.

19 In Anutu Nalu Kerisi Yesu sën alu Silvanus* geTimoti behe netatekin yi degwa vu ham lo su nenër gagek luu loḵ ti rë, gaḵ yik nenër yonon mu.

20 In gagek pin sën Anutu joo lo, og degwa los anon neggëp vu Yesu yö timu, om mëm hil gaḵo Anutu arë jaḵ behil angogekin nabë Anutu og mehö nenër gagek anon mu. In Yesu vong banon rak.

21 Yik Anutu saga sën nër ving vu he gevu ham bë hil atu Kerisi-yi-alam yonon lo, lob ggooin hil raḵin bë hil gevong yi huk.

22 Log vong yi Anon Vabuung vu hil vorot in bë tato rangah nabë hil atu yi alam ggovek ya, gAnon Vabuung sënë nedo loḵ hil ayod in bë tato nabë Anutu yi gagek sën geḵo hil nah vu yi lo rëḵ anon

jaḵ yönon.

Paulus Su Ya Pevis Vu Sir Rë

²³ Nabë sa hekuung rak, og Anutu rëḵ gelë lob ngis sa mesa nadiik. Rëḵ ma gesenër yönon rot bë sa su bë gevong beham nimin namum in ngaa nipaya sën ham nevonḡ lo rë, om sën sa su yöḵ Korint pevis rë.

²⁴ He su atu ham vonḡvingsën ala rë, gaḵ ham ngo vonḡ ving Anutu niwëëḵ vorot menedo, rëḵ he bë adok vu ham in ham kwamin vesa in Anutu.

2

¹ Om sën sengo kwag nevo loḵ ayog wirek beneggëp bë sa su nöḵ vu ham begevong mehil ayod maggin in ham ngaa nipaya saga natu beron luu.

² Gaḵ nabë sa gevong beham ayomin maggin, og re yoh vu bë gevong mesa kwag vesa? Ma! Alam vahi su deyoh vu bë degevong besa kwag vesa göḵin rë.

³ Nebë saga om sën sa ḵevu ḵapiya saga yöḵ vu ham wirek in bë ham gwërin ham in ngaa nipaya. In nabë senök berup vu ham, og ham su gwevonḡ besayog maggin in ham, gaḵ ham gwevonḡ besa kwag vesa. Log sa kwag nevo ham nebë: Nabë sa kwag vesa in ngaa ti, og ham kwamin vesa geving behil kwad vesa dok ti.

⁴ In wirek sa ḵevu ḵapiya vu ham, lob sayog maggin gesa ayog ketul loḵ bemalaḡ ruḵ keseh, rëḵ sa su ḵevu in bë gevong nimumsën vu ham rë, gaḵ sa ḵevu in bë ham jaḵ ni rot nabë sahëḡ neving ham pangsen.

Alam Korint Dekevoh Mehö Sën Vong Ngaa Nipaya Lo Yi Nipaya Na

⁵ Lob mehöti sën vong paya lo, og su vong mesengo ti ayog maggin rë. Gaḅ vong beham pin ayomin maggin ving,—rëḅ mu sa su gekev gagek, gaḅ sa bë nanër nabë vong beham vahi ayomin maggin.

⁶ Rëḅ ham vahi ngahisekë devo nyëvewen vu mehö saga vorot om ggovek,

⁷ gemëm ham kvevoh yi nipaya na geham semu ayemin in yi, in rëḅ ayo maggin pangsen rot mekesuu, lom maggin sënë kepë yi bemala nama.

⁸ Om sa bë ham tato rangah nabë ham ahëmin neving yi yönon.

⁹ Lob sa kevu kapiya yök vu ham in bë sa seggi ham mesejak ni nabë, ham rëḅ nengamin yes los dahis ma rëḅ nama!

¹⁰ Nabë ham dahun mehöti yi ngaa nipaya na, og sëḅ kwag birekin geving. Log ngaa nipaya sën sa dahun ya lo, og sa dahun ya neggëp Kerisi mala in bë doḅ vu ham. Mu sa kwag nevo bë maḅ su ngaa nipaya ti neggëp in bë sa dahun na rë.

¹¹ Rëḅ sa bë gero gagek rë, in Satan rëḅ pelëpin hil bekepë hil. In hil ngo arak kwa ni vorot.

Paulus Ayo Maggin Ggëp Troas

¹² Wirek seya verup Troas in bë nanër Kerisi yi Bengö Nivesa rangah, lob Mehöböp vong bedebë nengaj in sa gagek rot, lob sa medo nehevong yi huk vu sagu.

¹³ Rëḅ sa su nado nivesa rë, in arig Titus su verup vu sa rë. Lom tum sejom nemaj geseyom heto Masedonia.

Sinarë Denevong Mehöböp Yi Huk Raḵ Anutu Niwëäk

¹⁴ Om sa nehako Anutu arë rak in Kerisi tu ngaa pin ala gehil atu yi alam meneli hil ving yi rak buk. Lom nevo huk vu hil bë hil gevong yi gagek na menoh vu nyëg pin nabë ngaa reggu nivesa balam pin degengo medejak ni.

¹⁵ In Anutu nelë hil nebë Kerisi yi ngaa reggu nivesa sën neya vu alam sën deneggërin sir los alam sën rëḵ malaj nama lo.

¹⁶ Lob vahi dengo bë nivë vongin gevong medenadiik, log vahi dengo bë reggu nivesa loḵ sir in demedo malaj-tumsën degwata. Lob huk saga mak re rëḵ gevong menoh vu los dahis-a? Ma!

¹⁷ Rëḵ mu heḵ su nanër gagek nebë alam vahi rë. Senër sir ngahisekë sën denenër Anutu yi gagek medeneko monë rak lo. Gaḵ heḵ atu Kerisi-yi-alam, om sën he ayomin timu genanër Anutu yi gagek menare mala.

3

Gagek Mewis Sën Anutu Joo Ving Mehönon

¹ Maḵ ham kwamin nevo bë he nehako arëmin rak ggökin yah-a? Ma maḵ he rëḵ gaḵo ḵapiya vu mehö ngwë in bë tatekin he vu ham nabë sën alam vahi denevong lo? Ma maḵ ham kwevu ḵapiya nebë sënë ti in dok vu he? Ma!

² Yiḵ ham ngo tu he ḵapiya sën tatekin he. Lob gagek sën neggëp loḵ ḵapiya sagi lo neggëp loḵ he ayomin, balam pin deyoh vu bë degelë medenatëvin.

³ Lom neggëp rangah nebë ham tu Kerisi yi ḵapiya in tatekin yi Bengö Nivesa sën vo vu he

behe hako yök vu ham lo. Rêk su kevu rak bël veriik rë, gaḵ kevu rak Anutu sën malatumsën degwa lo yi Anon Vabuung. Log su kevu meneggëp rak gelöng petes la rë, gaḵ nekevu loḵ ham ayomin.

⁴ Lob he su ahöneng in gägek sagi rë, gaḵ he nanër rangah meneggëp Anutu mala, in sën he tu Kerisi-yi-alam govek ya lo.

⁵ Yönon, he su ngo ayoh vu bë gevong Anutu yi huk rë, om sën he su rëḵ nanër nabë he ngo nehevong rë, gaḵ Anutu yö timu neloḵ vu he behe nehevong yi huk.

⁶ Yik yi timu sënë sën negadu he ahon behe yoh vu bë tatekin gägek mewis sën Kerisi joo vu hil lo. Lom gägek mewis sënë og su Horek sën dekevu wirek meneggëp loḵ kapiya lo rë, gaḵ sënëḵ Anon Vabuung yö yi gägek. In Horek sën neggëp loḵ kapiya lo og denedeginengin hil bedenener bë hil rëḵ malad nama. Rëḵ ma gAnon Vabuung vër hil rak in bë hil medo malad-tumsën.

⁷ Anutu kevu Horek sagi rak neggëp gelöng bevo vu hil kenud lo wirek, rëḵ hil su ayoh vu bë sepa doḵ rë, lob tato bë hil vingin malad nama. Nebë saga rëḵ mu buk sën vo Horek vu hil kenud lo lo, og buk böpata los arë, lob Moses mala niḵapiik ata bejêh loḵ alam Israel malaj besu deyoh vu bë degelë yi rë. Loḵ nahub rë lob niḵapiik saga nemaya.

⁸ Nebë saga rëḵ mu hil narak ni bë buk sën Anon Vabuung gegin hil lo, og buk böpata rot mekesuu buk ngwë sagi.

⁹ Gak bë hil nanër Horek sën nenër rangah bë hil nehevong paya lo yi buk nabë böpata los arë, og hil nanër Anon Vabuung sën nenër bë hil mehönon

yohvu lo yi buk nabë böpata rot mekesuu ngwë muginsën.

¹⁰ Yönon, buk sën hil anër wirek bë böpata los arë lo, og gwëbeng arë maḵ maya, in buk ngwë sagi arë böpata rot bekesuu.

¹¹ Hil nanër Horek sën yi huk maya lo nebë nivesa, om hil nanër ngaa sën gevong behil rëḵ medo degwata lo nabë nivesa rot mekesuu.

¹² Lob he nehevong ving gagek sënë, om sën he su nimin ggöneng rë, gaḵ he nanër rangah.

¹³ He su nehevong nebë Moses rë. Sën nekebu mala raḵ tob in bë alam Israel su degelë nabë mala niḵapiik nemaya in nama na veröḵ yi lo rë.

¹⁴ Rëḵ mu alam Israel ayoj dahis raḵ besu derak ni nivesa rë, rot begwëbeng. Om nabë denanër gagek mugeng sën Anutu joo ving sir nyëdahis lo rangah, og kwaj nahën maggin bevong bë tob nekebu malaj in gagek anon. Gaḵ bë ayoj na timu vu Kerisi og mëm yi timu yoh vu bë kehe tob sënë vër in malaj medejaḵ gagek anon ni.

¹⁵ Rëḵ mu ma, in yö nahën denetevin Moses yi ḵapiya, lob vong bë tob neggërin ayoj. Rot begwëbeng.

¹⁶ Rëḵ mu nabë degërin ayoj nom vu Mehöböp og rëḵ bo tob saga vër in sir.

¹⁷ In Mehöböp sënë og yiḵ yi Anon Vabuung, lob Mehöböp yi Anon Vabuung sënë neḵo hil vër in ngaa pin sën nedeginengin hil lo gehil nado nivesa.

¹⁸ Lob hil sënë, og ngaa ti su neggërin hil malad rë, gaḵ Mehöböp yi niḵapiik netum raḵ hil gehil nebë dubdub, om hil abër niḵapiik saga na menoh vu mehönon vahi pin. Log niḵapiik netum raḵ hil

yoh vu buk, lom nepekwë hil behil rëk nid nabë yi Mehöböp yö kenu. Log Mehöböp yik yi Anon Vabuung menevong nebë sënë vu hil.

4

Alam Sinarë Nebë Dëg Sogek

¹ Anutu kwa vongin he lom vo huk sënë vu he, om sën he su sekëmin nema in huk sagi rë.

² Gaḁ he kehe he in ngaa nimumsën sën neggëp vunsën lo, gehe su nanër gagek kuungsën rë, gehe su nehako gagek ngwë menanër loḁ yah Anutu yi gagek rë. Gaḁ he nanër gagek anon ya rangah in bë alam pin degengo medejak huk sën he nehevong ggëp Anutu mala lo ni nabë yoh vu.

³ Lob Bengö Nivesa sën he nanër lo neggëp rangah. Yönon, maḁ yö neggëp vunsën in alam sën rëk malaj nama lo mu,

⁴ in su denevong ving rë. Gaḁ dob ala Satan kebu kwaj in bë Kerisi sën ni nebë Anutu lo, yi Bengö Nivesa niwëek los arë böpata su natum doḁ ayoj medejak ni.

⁵ In he su nanër he ngo bengömin rë, gaḁ he nanër Kerisi sën tu Mehöböp lo bengö, lob he nesepa loḁ Yesu om sën he tu ham hur ving.

⁶ In yik Anutu sën nër nyëdahis bë malakenu rangah jak lo vong berangah rak ggëp hil ayod ving behil arak Anutu niwëek los nikapiik ni. In Yesu töḁ yam rangah, behil halë bë rangah sënë neggëp rak mala.

⁷ Log he alam nimin paya nebë dëg sogek sën ningöhek lo, rëk Anutu tung yi ngaa nivesa anon

loḵ yam he ayomin in bē mēm alam degelē medejaḵ ni nabē he su alam los nimin wēēk rē. Gaḵ mu yō nevonḡ yi huk los niwēēk bōpata loḵ he behe nehevong yi huk.

⁸ Yōnon nḡaa maggin neketumin he, rēḵ su nedahun he rē. He kwamin neketul loḵ, rēḵ he su kwamin nema verōḵ yi rē.

⁹ Mehōnon denetii he, rēḵ Anutu su nevu u he ya rē. Denesis he behe heto navuv dob, rēḵ ma gehe su nadiiḵ rē.

¹⁰ He haḵo Yesu yi diiḵsēn raḵ yom he navimin raḵ buk vu nyēḡ pin behe nehako vanē bedus raḵ bē he nadiiḵ. Rēḵ he su nimin tebō in rē, gaḵ he nehako vanē nebē saga in bē alam degelē medejaḵ ni nabē Yesu yoh vu bē gevong behil medo maladtumsēn nabē yi geving.

¹¹ He nehevong Yesu yi huk om sēn denesis he sēn nado vesamin lo yoh vu buk bebē he nadiiḵ. Nebē saga in bē alam degelē he navimin medejaḵ ni nabē Yesu nedo mala-tumsēn meneloḵ vu he.

¹² Yōnon, yoh vu buk pin og vong bē he nadiiḵ, rēḵ mu yiḵ nebē saga in bē mēm ham rēḵ medo malamin-tumsēn vu tamusēn.

¹³ Log Anon Vabuung vo niwēēk vu he in bē he ayomin na timu vu Anutu nabē sēn dekevu meneggēp loḵ Anutu-yi-ḵapiya lo nebē, “Sayog neya timu vu Anutu om sēn senēr ḡaḡek rangah.” Lom he ayomin neya timu vu yi ving, om sēn he nanēr yi ḡaḡek rangah ving.

¹⁴ In he raḵ ni ggovek ya bē Anutu nēr be-Mehōbōp Yesu kedi raḵ yah, gerēḵ nanēr behe ḵedi jaḵ nah geving yi, gerēḵ geḵo he geving ham behil ana medo geving yi.

¹⁵ Kê! Ngaa maggin pin sënë netök vu he in bë doḵ vu ham, log Anutu yi semusemu noh vu alam ngahiseḵë menapup ayoj. Lob sënë gevong balam ngahiseḵë rot kwaj vesa rot vu Anutu medegeḵo arë jaḵ mekesuu.

Ngaa Maggin Sën Netök Vu Hil Lo Rëḵ Gevong Behil Arëd Böpata Jaḵ

¹⁶ Om sën he su seḵëmin nema in huk sënë rë. Yönon, he navimin nêvongin bë nipaya jaḵ, rëḵ Anutu nevo niwëëḵ vu he ayomin benetu mewis raḵ yoh vu buk pin.

¹⁷ In maggin sën netök vu he agi, yiḵ he nehalë nebë ngaa meris benedo buk dus teka mu. Rëḵ Anutu nevong vu he in bë he arëmin böpata rot megëp degwata los degwata bekesuu, lob he su ayoh vu bë tahu luho vu yi rë.

¹⁸ Lob he su malamin nesepa ngaa sën hil nehalë raḵ malad lo rë, gaḵ he malamin nesepa ngaa sën hil su nehalë raḵ malad rë lo. In ngaa sën hil nehalë raḵ malad lo og yiḵ nedo buk dus teka mu, rëḵ ngaa sën hil su nehalë raḵ malad rë lo, og nedo degwata los degwata.

5

Hil Rëḵ Ajöp Navid Mewis Yageḵ-yi

¹ In hil arax ni ggovek bë hil navid sën hil nado loḵ vu dob gwëbeng agi og yiḵ nebë numeng mu. Log nabë numeng sënë petar na, og hil beggang ngwë sën Anutu rëḵ bo vu hil lo nedo. Mehönon su delev beggang saga raḵ nemaj rë, gaḵ yö nedo yageḵ beyö nedo degwata los degwata.

² Yönon, hil nado loḵ numeng sënë lob hil nado los susën. Om hil ahëd neving pangsën rot bë hil ajöp hil navid mewis gërin hil nabë tob benatu hil beggang yagek-yi.

³ In nabë hil ajöp hil navid yagek-yi, og rëḵ gërin hil gehil ḵenud su rëḵ medo meris rë.

⁴ In hil nahën nado loḵ numeng sënë, lob hil medo nehango vanë menasu. Rëḵ mu hil su nehevongin bë rëḵ hil ḵenud medo meris rë, gaḵ hil navid sënë rëḵ nadiik, om hil nehevongin bë ajöp hil navid mewis yagek-yi gök na hil nabë tob mewis, behil medo malad-tumsën yönon.

⁵ Log Anutu yö ggooin hil rak in bë hil medo malad-tumsën nabë sënë, lob vo Anon Vabuung vu hil vorot in bë tato vu hil nabë rëḵ anon jaḵ.

⁶ Om sën he ngo nado los ayomin timu yoh vu buk, in he rak ni bë he navimin vong bë he beggang behe nado loḵ, rëḵ mu vu buksën he nado agi, og he su nado ving Mehöböp loḵ yi nyëg rë geyö nahën.

⁷ In gwëbeng hil ayod neya timu vu yi mu gemedo naya, gaḵ hil su malad nerak yi rë.

⁸ Rëḵ mu senër ggovek bë he nado los ayomin timu gehe ahëmin neving pangsën bë he gevuu navimin sënë na gehe na medo nivesa geving Mehöböp gëp ben.

⁹ Nebë saga, om nabë he medo geving yi doḵ ben, ma nabë he ngo nahën nemedo adingnë, og yiḵ he kwamin nevo Mehöböp niwëëk ata yoh vu buk bë he gevong ngaa noh vu sën ahë neving lo.

¹⁰ In hil pin rëḵ bare Kerisi mala megengo hil gagek pin nabë hil nado loḵ hil navid dob yi sagi, og maḵ hil nehevong ngaa nivesa ma hil

nehevong ngaa nipaya. Lob hil pin ti ti ngo rëk gako nyëvewen dok nah.

Hil Adok Vu Alam In Denam Vu Anutu

¹¹ Lob he nahöneng in Mehöböp, om sën he nehevong huk in bë gevong balam ayoj na timu vu yi. Rëk he nado rangah atov ggëp Mehöböp mala, lob sa kwag nevo bë maq ham rak he nimin ving.

¹² He su kevü gagek sënë yök vu ham in bë ham gwëko he arëmin jak rë, gak he kevü in bë ham jak ni. Lob ham yoh vu bë nanër gagek dok nah vu alam sën denëko sir rak in ngaa sën denevong rak alam malaj rëk anon su neggëp loq ayoj rë lo.

¹³ Yönon, nabë he kwamin masën nebë sën alam aga denenër lo, og he kwamin masën in bë he gevong Anutu yi huk beyik ggovek. Gak nabë he nado los kwamin, og he nado los kwamin in bë he dok vu ham.

¹⁴ In Kerisi yi ahëvingsën kengev he, om sën he nehevong yi huk. In he rak ni bë loq yah hil bed mediik in hil pin, lom sënë vong bë hil pin adiik ggovek ya.

¹⁵ Mehö sënë loq yah hil pin bed bediik in hil, om mëm hil mehönon sën nado malad vesa agi su medo mana noh vu ngo kwad gökin. Gak hil kwad bo Mehö sën loq yah hil bed bediik in hil gekedi rak yah lo, behil gevong noh vu yö kwa jak buk pin.

¹⁶ Wirek he nehalë mehönon navij mu benanër sir bë nijvesa genij paya, rëk gwëbeng he su nehevong nebë saga ggökin rë. Log wirek he nehalë Kerisi meseggi yi nebë saga ving, rëk gwëbeng he su neseggi yi nebë sënë ggökin rë.

17 Om nabë mehöti tu Kerisi-yi-alam, og Anutu vong yi betu mewis rak, gaḵ yi ngaa mugeng og maya verök yi genelë ngaa pin nebë pekwë yi bemewis rak.

18 Anutu yö timu vong ngaa pin sënë, log vong Kerisi yam in bë gevong mamer vu hil, lok mëm vo huk-mamer-yi sënë lok yam hil nemad ving.

19 Huk-mamer-yi nebë hil nanër rangah nabë Anutu vong Kerisi yam in bë geḵo mehönnon pin denom vu yi, gesu rëḵ kwa bo hir ngaa nipaya sën denevong lo nabë nahën neggëp vu sir rë. Lob vo huk sënë vu hil bë hil nanër gagek-mamer-yi rangah.

20 Om sën hil haḵo Kerisi avi menanër yi gagek rangah. Yiḵ sënë nebë Anutu netahi alam pin rak hil avid. Hil nalok yah Kerisi ben menanër yi gagek vu alam pin menajij sir nebë, “Ham dahun ham, geham gwevuu keyëhsën na geham los Anutu medo jevuh ti.”

21 Mehö sënë su nevong ngaa nipaya ti rë, rëḵ Anutu supin hil ngaa nipaya pin yah rak yi betum lok yah hil bed bediik. Log saga vong bAnutu nelë hil nebë sën hil aloḵ yah Kerisi ben batu mehönnon yohvu lo.

6

Alam Sinarë Deneḵo Maggin Ngahiseḵë Rak Huk Sënë

¹ He nehevong huk ving Anutu om sën he nër niwëëḵ vu ham bë: Ham ḵo Anutu yi semusën ggovek ya om ham su basap na meris.

² Gaḵ Anutu nër meneggëp lok yi ḵapiya bë:

“Getahi yam vu sa, lom sa hango loḵ buk sën sa halë hong nivesa lo.

Seloḵ vu hong loḵ buk sën sehooïn raḵ in bë sa gaḵo mehönon denom vu sa lo.”

Om ham gwengö rë! Buk sën Anutu nelë hil nivesa lo yik gwëbeng sënë, log buk sën geḵo hil nah lo yik gwëbeng sënë.

³ He nimin lël bë alam su denanër gägek nipaya jaḵ Anutu yi huk sën he nehevong lo, om sën he su nehevong ngaa ti bemehönon vahaj nelah loḵ medenevës rë.

⁴ Gaḵ he najom he ahon raḵ buk pin menehaḵo vanë sën netök vu he lo. Loḵ buk sën he naraḵ vu in ngaa lo, gelok buk sën ngaa maggin nedeginengin he lo, og he nimin wëëk menekerë vanë nebë sënë in bë tato nabë he tu Anutu yi hur yönon.

⁵ Log deneveek he gedenetung he ya ḵarabus. Alam pin denereseeh rur raḵ he, geyam denetetup he in bë dengis he. He nehevong huk böp rot gehe su nahëp buk nivesa rë, gemeyip nevong he.

⁶ He nehevong ngaa niröp, gehe nehako kwa nivesa. He su hevong ahëmin sengën pevis rë. He nehevong nivesa vu alam, log Anon Vabuung nelok vu he, gehe ahëmin neving mehönon yönon.

⁷ He nanër gägek anon mu, gehe nehevong huk raḵ Anutu niwëëk. He najom gägek niröpsën-yi betu he ngaa-begö-yi loḵ he nemamin vahi vahi, behe nahërin begö raḵ vahi log nasis begö raḵ vahi. Yönon, he nehevong ngaa pin sënë in bë tato nabë Anutu yi hur he.

⁸ Log alam la deneko he arëmin raḵ, galam vahi denedahun he arëmin. Gesir la denenër gägek nipaya yah nenga raḵ he, gesir la denenër vu alam

vahi bë he nehevong ngaa nivesa. Gesir vahi og denekuung bë he alam gagek tetuhinsën, rëk ma gehe nanër gagek anon mu, gehe nehevong Anutu yi huk.

⁹ Log alam vahi su denengo he bengömin rë, rëk mu he bengömin neggëp. Denevongin bë dengis he behe nadiik, rëk ma gehe nahën nado vesamin. Denejoo gagek bë he nadiik, rëk ma gesu anon nerak rë.

¹⁰ He ayomin maggin, rëk ma gehe kwamin vesa rot yoh vu buk. He nado nebë alam sën denerak vu in ngaa lo, rëk ma gehe navo ngaanon vu alam ngahisekë. He alam sën he hömin kupek lu ngaa ma lo, rëk ma genganon pin tu he ngaa.

¹¹ O ham alam Korint, he su nalah he gagek ti vun in ham rë gak he tatekin he ayomin los dahis vu ham.

¹² He ahëmin neving ham yönon, rëk ham su ahëmin neving he nebë saga rë.

¹³ Om ham gwevong nabë saga—sa nanër gagek sënë nebë sën sa nanër vu nalug lo—benanër ayomin nom vu he geving.

Hil Atu Anutu Yi Dub Vabuung

¹⁴ Ham su najoo gagek menaduu ham betii alam sën su ayoj neya timu vu Yesu rë lo. In ngaa yohvu los ngaa nipaya su denegga rak sir rë, log rangah los malakenu su hir ngaa neggëp ti rë.

¹⁵ Ma Kerisi ahë neving Satan meluho denedo lok ti? Ma alam sën ayoj neya timu vu Yesu lo los alam sën su ayoj neya timu vu yi rë lo, og deyoh vu bë kwaj bo ngaa gëp ti? Ma rot!

¹⁶ Anutu yi dub los nyëg gebus hir ngaa su neggëp ti rë, log ham raq ni bë hil atu Anutu mala-tumsën yi dub vabuung yoh vu sën Anutu nër wirek meneggëp loq yi kapiya lo bë, “Sëk medo geving sir gesena geving sir. Gesëk natu hir Anutu, log rëk denatu salam.”

¹⁷ Nebë saga log Mehöböp nër ving bë:

“Ham gooin ham jak dok sir
geham na medo yu ngwë.

Ham pesu nemamin in ngaa nipaya,
loq mëm sëk gaqo ham nom.”

¹⁸ “Sëk natu ham amamin
geham rëk natu sa nalug maluh los avëh lo.
Niwëek ala Mehöböp nër nebë sënë.”

7

¹ Om arig lo, sahëg neving ham log Anutu nër gagek semusemu nebë sagi vu hil meneggëp. Om hil kevoh ngaa nipaya pin na in hil navid los hil ayod gehil medo nid veseek, lob hil agöneng in Anutu gesemu hil in hil natu alam niröp yönon.

Alam Korint Deggërin Sir Lom Mëm Paulus Kwa Vesa Rot

² Ham ahëmin geving he. He su hevong ngaa nipaya vu mehöti rë, gehe su tahu mehöti loq ngaa nipaya rë, gehe su hekuung in mehöti gehaqo yi kupek rë.

³ Sa su nanër gagek sënë in bë nanër jak ham rë, gaq senër ggovek bë he ahëmin neving ham rot. Om nabë ham medo vesamin, og he medo vesamin, genabë ham nadiik, og he nadiik geving.

⁴ Senër rangah rot vu ham gesa su nalah vun rë. Nгаа maggin tøk vu sa rot, rëk sa kwag vesa gesa napisek in ham.

⁵ Yönon, he ya verup distrik Masedonia wirek, lob he su nesewah navimin teka rë, gaḵ maggin aggagga netøk vu he. Begö tetup he rot, lob he newamin neraḵ gekwamin neya ngahi rot.

⁶ Rëk mu Anutu sën nevong balam ayoj maggin ayoj sepëp neraḵ lo vong behe ayomin sepëp raḵ, in vong Titus yam vu he.

⁷ Titus yam, lob saga mu su vong behe ayomin sepëp raḵ rë. Gaḵ ham vong beTitus ahë nivesa lob ḵo gägek sënë yam, lob yik raḵ saga sën Anutu vong behe ayomin sepëp raḵ ving. Titus nër vu he bë ham ahëmin ving pangsën rot bë ham gwelë sa, beham ayomin maggin in ham vong nгаа nipaya, geham kwamin vo sa pangsën rot bë ham dok vu sa. Sa hango gägek pin sënë, lob sa kwag vesa rot.

⁸ Seraḵ ni bë sa kapiya vong beham ayomin maggin, rëk sa su ayog maggin in sënë rë. E! Wirek sayog maggin, in seraḵ ni bë kapiya sënë vong beham ayomin maggin, rëk yik dus teka mu.

⁹ Rëk gwëbeng og sa kwag vesa. Sa su kwag vesa in sën ham ayomin maggin agi rë, gaḵ sa kwag vesa in ham ayomin maggin sënë vong beham wërin ham. Seraḵ ni bë Anutu yö vong beham ayomin maggin, gaḵ he gägek su vong paya vu ham rë.

¹⁰ Yönon, nгаа maggin sën netøk vu hil lo, nabë gevong behil agërin hil nah vu Anutu bAnutu geko hil, og maggin saga og nгаа nivesa gehil su kwad na luu luu in. Rëk mu alam sën denesepa loḵ aggata-dob-yi lo, nabë nгаа maggin natøk vu sir,

og su rëk degërin sir nah vu Anutu rë. Gaḵ nengaj dahis, lob maggin saga nekepë sir benevong be-malaj rëk nama verök yi.

¹¹ Om ham kwamin bo maggin sën nedeginengin ham lo nabë Anutu nevong vu ham, in maggin saga vong beham pevis beseggi gagek sën neggëp vu ham lo. Beham vengwëng rak pevis betatekin degwa, log ham höneng in Anutu benimin lëlin ngaa nipaya saga. Kë, log ham ahëmin ving rot bë ham gwelë sa, geham kwamin nevo sa rot, geham nimin wëëk bevong nyëvewen vu mehö sën nevong ngaa nipaya aga lo. Ham nevong ngaa pin saga in bë ham semu ham gagek, lob töḵ rangah ggovek ya bemaya.

¹² Om degwa sën sa kevu gagek yök vu ham wirek lo, og sa su kevu rak mehö sën vong ngaa nipaya lo mu rë, gesu degwa rak mehö ngwë sën ngwë nevong paya vu yi lo mu rë, gaḵ sa kevu in bë ham jaḵ ni gëp Anutu mala nabë ham ahëmin neving he yönon.

¹³ Lob ham nero gagek nebë saga, lob mëm he kwamin vesa.

Lob he kwamin vesa pangsën rot in ham vong beTitus ayo sepëp bekwa vesa rot.

¹⁴ In wirek sa haḵo ham rak rak Titus mala, rëk sa su nig mum in sa gagek sagi rë, gaḵ he gagek pin sën he nër vu ham wirek lo, og yönon. Om sën he haḵo ham arëmin rak rak Titus mala lo, og mëm gwëbeng töḵ yam rangah ving bë yönon rot.

¹⁵ Lob Titus kwa vesa pangsën vu ham in yök vu ham, log ham pin nengamin yes meḵo yi rak los ham hurek babu.

¹⁶ Lob sahëg nivesa in sa halë bë ngaa pin sën

ham nevong lo og ham nevong nivesa.

8

Kerisi-yi-alam Hir Huk Nebë Dedok Vu Arij Lo

¹ Arig lo, sa bë geturin Anutu yi semusën sën vong banon rak vu Kerisi-yi-alam vu distrik Masedonia lo yi gagek vu ham rë.

² In maggin nedeginengin sir yoh vu buk rëk kwaj vesa rot. Sir alam sën denerak vu in ngaa yönon, rëk mu kwaj nevo gagek ti medenero. Gagek lo nebë degetung seriveng in dok vu alam vahi, lom detung beböpata rot.

³ Seraq ni om sën sa nanër sir rangah bë yö denevong yoh vu kwaj, gaq mehöti su gejiin sir rë, log hir monë sën yoh vu bë degetung natu seriveng lo, og saga denetung gedenetung la nesevök ving beneya böpata rot.

⁴ Gedeneketaq vu he yoh vu buk bë he ngogek gegako hir seriveng na medok vu Yesu-yi-alam vu Yerusalem geving.

⁵ Lob su denetung monë mu yoh vu sën he kwamin nevo bë degetung lo rë, gaq denetung sir netu seriveng vu Anutu muginsën, loq mëm denetung monë ving. Denesepa loq Anutu kwa bedenetung sir loq yam he nemamin bedenër bë degevong noh vu he ayemin.

⁶ Om sën he nër vu Titus bë gero huk sën nevong loq ham nyëg wirek lo benama na geving rë. Nabë sën alam Masedonia devong vorot lo. Sënëk sa nanër huk sën ham dok vu alam sën hej kupek lu ngaa ma lo.

⁷ Ngaa pin sën ham nevonḡ lo, og ngaa nivesa rot. Ham ayomin neya timu vu Anutu yōnon, lob ham netahu alam loḡ Kerisi yi gagek rot. Ham los kwamin, lob ham kwedi yōnon bē gwevonḡ Anutu yi huk, lob ham ahēmin neving he pangsen rot, om sa nanēr vu ham nabē hameḡ pasang doḡ vu alam sën deneraḡ vu in ngaa lo rot geving.

⁸ Sa su bē rēḡ bo horek vu ham rē! Gaḡ alam pin sagi denetunḡ seriveng los nij yes, om sa bē seggi ham nabē ham rēḡ ahēmin geving Anutu yi huk yōnon ma nama.

⁹ Ham raḡ ni bē hil Mehōbōp Yesu Kerisi semu hil yōnon. Yi mehō los arē ggoreksēn-yi rēḡ vonḡ yi loḡ yah tu mehō nema masēn in ham, in bē nema masēn sagi gevonḡ beham gwērīn ham, lob ham natu alam los bengōmin ggoreksēn-yi gēp yagek.

¹⁰ Rēḡ mu sengo nēr yoh vu kwag mu, in sa kwag nevo bē: Nabē ham gwetunḡ seriveng nabē sēnē, og nivesa, in ham ngo nēr huk sēnē muḡin beham tunḡ seriveng la ggovek ya loḡ ta ngwē wirek.

¹¹ Om ham semu huk sën ham ḡo raḡ wirek lo menama na rē. Ham nengamin yes megwetunḡ seriveng noh vu sën ham monē neggēp vu ham lo.

¹² Nabē mehōti ayo kehe yi begetunḡ seriveng noh vu sën yi monē neggēp vu yi lo, og Anutu rēḡ gelē yi nivesa. Gaḡ nabē yi ngaa su neggēp rē, og Anutu raḡ ni beyiḡ ggovek.

¹³ Sa su nēr bē ham gwetunḡ seriveng bōp in bē doḡ vu alam vahi geham jaḡ vu in ngaa rē, gaḡ sa bē ham pin medo nivesa gēp ti.

¹⁴ Gwēbeng sēnē og ham ngaa ngahiseḡ neggēp, om ham doḡ vu sir sën hej ngaa ma lo. Rēḡ mu nahub genabē hir ḡupeḡ la gēp vu sir geham hōmin

nama, og tum rëk dedok vu ham beham semu ham vewen vewen nabë saga.

15 Noh vu gagek sën dekevu meneggöp loḵ Anutu-yi-ḵapiya lo bë, “Alam sën denesupin mana* ngahisekë lo, og su la nedo mepetar ya rë, gesir sën denesupin hej paya teka mu lo, og su dediḵahëj rë.”

Alam-huk-yi La Ya Deverup Korint

16 Sa kwag vesa vu Anutu in vong beTitus ahë neving ham nebë sa.

17 Yönon, nenga yes vu sa gagek, rëk mu yö ahë neving ham, om sën yö kwa vo meneyök vu ham.

18 Log he hevong hil arid ti sën Kerisi-yi-alam pin dengo bengö bë nenër tanësën nivesa lo beneyök ving yi.

19 Lob su saga mu rë, gaḵ Kerisi-yi-alam pin deggoin yi rak in bë na geving sa balu gaḵo seriveng semusën sën hil nehetung lo na vu alam sën hej ngaa ma lo. He kwamin ya vu huk sagi gehe nimin wëek menehevong in bë gaḵo Anutu arë jaḵ.

20 Rëk he nimin lël bë mehö la su denanër gagek nipaya jaḵ he nabë he su nehegin seriveng böpata sënë nivesa rë, om sën he hevong hil arid sënë yök ving.

21 He su kwamin vo bë he gevong ngaa niröp gëp Mehöböp timu yö mala mu rë, gaḵ he bë gevong gëp mehönon malaj geving.

22 Log he hevong hil arid ngwë in bë nöḵ geving luho. He seggi mehö ngwë sënë loḵ huk aggagga buk ngahisekë, rëk he halë bë niwëek menevong. Lob serak ni bë rëk niwëek rot megevong huk sënë

geving, in ayo ya timu bë ham rëk gwevong ngaa nivesa.

²³ Log Titus, og ham jak ni nabë sa mehö sën alu nehevong huk loḵ ti in bë adok vu ham lo. Gehil arid luu sënë, og ham jak ni nabë Kerisi-yi-alam hir hur luho, lob luho deneko Kerisi arë rak rot rak luho hir huk.

²⁴ Om ham ahëmin geving lööho megweko sir jak, bAnutu-yi-alam pin degelë medejak ni. Geham gwevong begagek sën he nehaḵo ham rak vu lööho lo anon jak.

9

Seriveng Sën Dok Vu Anutu-yi-alam

¹ Ham ngo gagek rak seriveng sën dok vu Anutu-yi-alam lo ggovek ya, om sa su rëk kevu gagek adingsekë vu ham jak ngaa sënë rë.

² In serak ni bë ham ayomin kehe ham vorot menedo, om sën sa haḵo ham rak vu alam Masedonia nebë, “Alam distrik Akaya detung seriveng ggovek ya loḵ ta ngwë wirek.” Lob dengo ham bengömin bë ham nevong nebë saga, lom sir ngahisekë ayoj ggee rot, lom detung ving nebë ham.

³ Om sën sa hevong behil arid lo sagi deyök in bë he su gaḵo ham jak in gagek saga meris mu, gaḵ sa bë ham gwero ngaa sënë borot begovek na.

⁴ Gaḵ nabë alam Masedonia la denök geving sa behë nöḵ natök vu ham geham su supin ham seriveng ggovek ya rë, og ham rëk gwevong behe, geham, behil nid namum pangsën rot. In sayog ya timu vu ham behaḵo ham arëmin rak bë ham supin ggovek ya.

⁵ Nebë saga, om sën sa gejiin hil arid lo sagi bë denamugin medenök vu ham in degevang beham gwetung ham seriveng sën ham nër lo begovek na borot. Rëk mu ham gwetung los ahëmin nivesa, gaḵ ham su gwetung los gwevang ayemin vu.

⁶ Om ham kwamin bo sënë rë: Mehöti bë baroh nos mahen teka, og yik rëk geḵo nos anon mahen teka. Log mehöti bë baroh nos huk böpata, og rëk geḵo nos anon ngahisekë.

⁷ Om ham pin ti ti ngo kwamin bo doḵ ayomin nabë ham neyoh vu bë gwetung va la natu seriveng, og mëm ham gwetung noh vu saga. Ham su gwetung los ayomin maggin, geham su gwetung in ham nehöneng in mehö ngwë malaj. Gaḵ Anutu ahë neving bë mehönon degetung seriveng vu yi los kwaj vesa.

⁸ In Anutu yoh vu bë rëk bo semusën nivesa vesa pin vu ham, beham su jaḵ vu in ngaa ti rë, gaḵ ham yoh vu bë rëk medo nivesa bedoḵ vu alam vahi geving jaḵ buk pin.

⁹ Sënë yoh vu gagek sën neggëp loḵ Anutu-yi-ḵapiya lo nebë:

“Mehö sënë neloḵ vu alam sën hej ngaa nema lo gesu neggulin yi ngaa in sir rë.

Yö nevang ngaa niröp nebë sënë,
om arë rëk gëp degwata.”

¹⁰ Anutu nevo nos vë vu mehö sën nevaroh lo, genevo nos anon sën ga lo vu yi ving. Om rëk gevang vë vu ham geving in ham gwetung natu seriveng, lob gevang beberöng rot. In mëm ngaa niröp sën ham nevang lo rëk doḵ vu alam ngahisekë.

¹¹ Lob mēm rēk ham ngaa ngaa ngahisekē beham noh vu bē dok vu alam ngahisekē. Lob ham kupek lu ngaa sēnē rēk gevong bekwaj vesa vu Anutu in he huk.

¹² Yōnon, ham nevonḡ huk nivesa nebē sēnē beham nelok vu Anutu-yi-alam in ngaa sēn denerak vu in lo. Lob ham su nevonḡ saga mu rē, gaḡ ham nevonḡ bekwaj vesa böpata rot vu Anutu in ngaa nebē sēnē ving.

¹³ Huk sēn ham nevonḡ menelok vu hil arid lo agi rēk tato ham rangah vu sir bedejak ham nimin rot nabē: Ham nesepa lok Anutu yi gāgek menero geham nehurek Kerisi yi Bengö Nivesa babu. Log rēk degelē nabē ham vo kupek lu ngaa vu sir rot, gevu alam vahi pin ving, lom degeko Anutu arē jak in ham.

¹⁴ Lob rēk dejak ni nabē Anutu yi semusēn böpata neggēp vu ham, lob mēm ahēj geving ham pangsēn gedenajom jak in ham vu Anutu.

¹⁵ Lob hil kwad vesa rot vu Anutu in ngaa böp ti sēn vo vu hil lo, in ngaa böpata rot mekesuu ngaa vahi pin.

10

Paulus Dahun Gāgek Nipaya Sēn Denēr Raḡ Alam Sinarē Lo Ya

¹ Alam la denenēr gāgek raḡ sa Paulus bē: Sa nado ving ham, og sa nanēr gāgek ahē yes vu ham, gaḡ sa nado adingnē og sa neḡevu gāgek ahē sekē raḡ ham. Nebē saga, om sa ḡevu gāgek dus ti sēnē neyök vu ham. Sa dahun sa bemalaḡ yes raḡ nebē Kerisi gesa ḡetag vu ham.

² Sa ketag vu ham nabë ham gwegin ham in senök berup vu ham, og sa su nanër gagek ahë sekë jak ham. Rëk mu sa kwag nevo bë mak sëk nanër niwëek vu ham la sën kwaj nevo bë he nehevong ngaa nebë alam-dob-yi lo.

³ Yönon, he mehönon, rëk he su nasis begö nebë sën mehönon denesis lo rë.

⁴ In ngaa-begö-yi sën he nasis begö rak lo, og su ngaa-dob-yi rë. Gak he nasis begö rak Anutu niwëek, om sën he ayoh vu bë kevoh katum niwëek sën alam nij paya loḱ denedo lo na.

⁵ Katum sënë nebë hir gagek tetuhinsën sën kwaj nevo lo, gegagek sevöksën pin sën alam denenër in bë degërin alam sën bë dejak Anutu ni lo. Gehe nahërin ngaa pin sën mehönon kwaj nevo lo, in bë alam yö dedahun sir medetamuin Kerisi.

⁶ Lom ham wërin ham ggovek ya beham tamuin Kerisi vorot, om nabë ham gwevong ngaa ti paya, og he rëk abo nyëvewen doḱ nah vu ham.

⁷ Ham kwamin bo ngaa sën neggëp rangah ggëp ham malamin agi rë! Nabë mehöti kwa nevo bë tu Kerisi-yi-alam ti ggovek ya, og kwa bo nah bejak ni nabë su yi perurek timu tu Kerisi yi mehö rë, gak he tu Kerisi-yi-alam ving nebë yi, behil pin neggëp ti.

⁸ Mehöböp vong mesetu ggev in bë sedoḱ vu ham beham gwevong geving niwëek, gak su vong sa in bë sa kevoh ham na rë. Mak ham kwamin nevo bë sa nehako sa rak in huk sënë, rëk mu sa su rëk nig namum in ngaa sën Anutu vong vu sa lo rë.

⁹ Gak sa su hevongin bë ham göneng in sa kapiya mu, gesa malag og nama rë.

¹⁰ Yönon, mehö la denenër gagek yah nenga rak

sa bë, “Yi kapiya los maggin genenër gagek ahë sekë rak hil, gaḵ nabë berup og hil rëḵ galë yi nabë niwëëk ma genepegöpin gagek.”

¹¹ Om mehö sën nenër gagek agi, og yö jaḵ ni rë nabë: He nöḵ berup vu ham, og yik he rëḵ gevong ngaa timu noh vu gagek sën he neḵevu loḵ kapiya vu ham lo.

¹² Lob he su ayoh vu bë tahu alam sën denëḵo sir rak lo begaḵo he jaḵ nabë sir rë. In alam saga, og alam kwaj masën medenetahu sir vu mehö ngwë medeneseggi sir rak yö hir huk gedeneḵo sir rak meris mu.

¹³ Rëḵ he, og he su ayoh vu bë gaḵo he jaḵ pangsänen mekesuu huk sën Anutu vong loḵ he nemamin lo rë. Gaḵ he nesepa loḵ huk sën Anutu vo ggelek he lo, lob he hevong yöh vu saga bayök verup vu ham ving.

¹⁴ He su ngo kwamin nevo beberup ayök vu ham meris rë, gaḵ he haḵo Kerisi yi Bengö Nivesa mayök vu ham nyëdahis in Anutu yö vo huk sënë vu he.

¹⁵ Mehö ngwë su denevong huk sënë rëḵ he nehäḵo he rak in rë, gaḵ he ngo hevong huk in ham. Lob he malamin nesepa bë ham ayomin na timu vu Yesu anon rot rë, loḵ mëm ham gwevong behe gevuu ham gana nyëḡ la geving.

¹⁶ Nabë sënë in he gaḵo Bengö Nivesa na vu alam vahi vu nyëḡ ngwë. He su rëḵ adok na mehö ngwë hir huk megaḵo arëmin jaḵ meris in ngaa sën denevong lo rë.

¹⁷ Rëḵ mu nabë mehöti napisek, og napisek in Mehöböḵ timu.

¹⁸ In mehöti sën yö neḵo arë rak lo, og Anutu su

rëḵ ngogekin yi gageḵ rë. Gaḵ mëm nabë Mehöböḵ geḵo mehö sënë arë jaḵ, og mëm rëḵ yi mehö-los-bengö yönon.

11

Paulus Nër Alam Sinarë Gageḵ-kuungsën-yi Hir Huk Rangah

¹ Sa bë ḵevu gageḵ-kwamasën-yi ti meham nat-evin rë! Om ham naḵöök geham natevin!

² Sa gageḵ sënë nebë: Anutu ahë neving ham pangsën meneggoin ham raḵ netu yi ngaa, lom sa ahëḡ neving ham pangsën rot nebë sënë ving. Yönon, sehooḵin ham raḵ ggoveḵ ya in bë ham jaḵ vu maluh timu. Sa bë ḡevong ham vu Kerisi nabë sën avëḥ avö yö nedo niröp anon meraḵ vu maluh lo.

³ Rëḵ mu sa nahöneng in bë ngaa ti rëḵ kepë ham nabë sën nyël tetuhin Eva wireḵ bekepë yi lo. In maḵ ham rëḵ kwamin bo ngaa nipaya geham rëḵ gwevuu Kerisi na geham su ayomin na timu vu yi rë.

⁴ Sa nahöneng nebë saga in sa kwag nevo bë mehö nidahis ti bë nöḵ berup vu ham benanër kerisi ngwë yööhu sën he su anër vu ham rë lo vu ham, ma nabë geḵo memö ngwë sën su Anon Vabuung sogek rë lo, ma bengö ngwë yööhu sën ham su vong ving wireḵ rë lo, og maḵ ham rëḵ gwëḵo mehö saga jaḵ pevis.

⁵ Rëḵ serak ni bë alam sën ham nër bë sinarë sogek lo, og sir saga su dekesuu sa rë.

⁶ Yönon, maḵ sa nanër gageḵ mekwag neketul loḵ in. Rëḵ mu ham raḵ ni bë sa kwag negḡëp, in

he netatekin gagek anon pin vu ham wirek beham nengo.

⁷ Ham rak ni bë sa nanër Anutu yi Bengö Nivesa vu ham wirek, og sa su nehaço monë rak saga rë. Ma sën sa nedahun sa in bë gaço ham jak agi, og mak sa nehevong paya ma nivesa?

⁸ Sa haço monë vu Kerisi-yi-alam vahi in bë dok vu sa gesa gevong huk in ham, lob sënë vong bë sën sa nahodek hir monë.

⁹ Wirek sa nado ving ham lob sa narak vu in ngaa, rëk sa su neketag ngaa menavo maggin vu ham ti rë. Gak arig lo vu Masedonia medeverup Korint lom mëm delok vu sa in ngaa lu ngaa sën sa narak vu in lo. Yönon, sa nehegin sa nivesa gesa su neketag in ngaa ti menavo maggin vu ham rë. Gesëk gegin sa nivesa noh vu buk nabë saga.

¹⁰ Kerisi yi gagek anon neggëp loç sayog, om senër beyönon rot bë sa su navo maggin vu ham rë, om mehöti su yoh vu bë rëk mehoo sa rë.

¹¹ Mak sa su nehaço monë lu ngaa vu ham rë in degwa va? Mak sa su ahëg neving ham rë? Ma! Anutu rak ni bë sahëg neving ham yönon!

¹² Rëk sengo rëk medo gevong noh vu sa gagek sagi, in alam la denesero aggata in bë yö degeko arëj jak balam degelë sir nabë he los sir neggëp ti. Rëk ma gesa nehevong in bë segërin aggata in sir.

¹³ In alam sënë sir sinarë kuungsën. Denepekwë arëj medenetetuhin ham bë Kerisi yi sinarë sir, rëk ma gesu denevong yi huk niröp rë.

¹⁴ Om ham su gwelëk in ngaa sënë, in hil narak ni bë Satan yö nepekwë yi benavi nivesa nerak neyoh vu angër rangah-yi.

¹⁵ Nebë saga, om nabë yi hur depekwë sir nabë

saga geving balam degelë sir nabë sir alam ni-jvesa, og hil su avid natök in sir. Rëk mu alam sënë rëk denatök jak nipaya nyëvewen dok nah hir huk sënë vu tamusën.

Paulus Neço Maggin Ngahisekë Rak Huk Sinarë

¹⁶ Senër nebë sënë ggovek, rëk sa bë nanër gökin nah nabë: Mehöti su gekuung nabë sa mehö kwag masën. Gağ nabë ham kwamin nevo nebë sënë, og ggovek. Ham ngo kwamin bo nabë saga, om ham naköök gemëm sa napisek in sa teka rë.

¹⁷ Mehöböp su vo gagek sënë vu sa rë, gağ sa bë ngo nanër nabë sën alam ngök ngök denenër lo, in seraq ni bë ngaa anon neggëp vu sa, om sëk napisek in.

¹⁸ Sa halë bë alam ngahisekë denepisek in ngaa sën denevong ggëp dob lo, om maam sa bë napisek in sa ngaa vahi geving.

¹⁹ E kë mëm, ham alam los kwamin nivesa, om sën alam ngök ngök og ham nelë sir mu gedenenër gagek jeggjin jeggjin vu ham!

²⁰ Yönon! Nabë mehöti gedu gagek in ham nabë ham natu yi qarabus megwevong yi huk, ma nabë ga ham ngaa pin, ma gevong sebul in ham, ma geço yi jak vu ham, ma ketul ham malamin, og ham su neveya in yi rë.

²¹ Rëk he, og he su nehevong nimin wëek bevasap ham nebë alam saga rë, om sën mëm mağ sëk nig namum, in ham nër sa bë sa mehö nig wëek masën.

Rëk mu nabë mehöti niwëek menapisek in yi ngaa ti-om sa hevongin nanër gagek-kwamasën-yi-og sa nig wëek mesa napisek in sa ngaa geving.

²² Sir alam Hibru? Og yik sa ving! Sir alam Israel-a? Og yik sa ving! Sir Abraham yi mewis-a? Og yik sa ving!

²³ Log Kerisi yi hur sir-a?—Sa nahën nesepa lok gagek-kwamasën-yi lo!—Og sa kesuu sir lok Kerisi yi huk. Sa nehevong huk böp niwëek ata kesuu sir. Seya karabus beron ngahisekë rot rak yi huk kesuu sir, gedeneveek sa beron ngahisekë rot kesuu sir bedus nerak in bë sa nadiik.

²⁴ Alam Yuda deveek sa ving buk nemadvahi, lob deveek sa beron 39* yoh vu pin.

²⁵ Log buk ti lob alam Rom deveek sa rak beggi, lok sirek deveek buk ngwë yah, lok sirek denevong buk ti yah ving benetu beron löö. Log buk ngwë lob alam detengwa sa rak gelöng beron ti. Log sa nehako lok nyëg rot rak yag, lob yag löö devong paya in sa beron löö bedeluk ya loo gebinë. Beron ti saga og sehëp nahök loo yoh vu buk ti gerangah ngwë bedus rak bë sa nadiik na rëk ma.

²⁶ Sa naya aggata ading rak buk, lob bël nevaar benevongin bë geko sa na beron ngahi, rëk ma. Log buk vahi og alam-begö-hodek bë dengis sa. Log buk vahi og sengo salam Yuda bë dengis sa mesa nadiik, log buk vahi og alam-yu-ngwë bë dengis sa. Gebuk vahi og alam bë dengis sa gëp beggang telig atov mesa nadiik, log buk vahi bë dengis sa gëp vos ayo. Log buk vahi og loo bë jehöo sa, gebuk vahi og alam sën denetetuhin bë Kerisi-yi-alam sir

* **11:24:** Moses yi horek nër bë debeek mehöti og debeek mena berup dah dok mehödahis luu, in nabë dekesuu og mak rëk degelë mehönon nabë ngaa meris bedevong rii jak menadiik. Nebë saga om alam Yuda bë debeek mehöti og deneveek beron 39 mu.

lo bë dengis sa mesa nadiik.

²⁷ Sa nehevong huk böp rot mesekëg nemaya. Sehëp natum yoh vu buk ngahisekë. Sa nadiikahëg in nos gayog nevev in bël kul. Meyip nevong sa beron ngahi, gayöong nesis sa in tob nema in sa.

²⁸ Lob yik su sagi mu rë, gak maggin ngahisekë nedeginengin sa yoh vu buk, log sa nado mekwag kwag rak buk pin ving besa nesero aggata in bë mëm sa gëgin Kerisi-yi-alam nivesa.

²⁹ Bë mehöti ayo neggöneng in ngaa, og sayog neggöneng in ngaa saga ving bë sa su rëk gevong rë in rëk kepë yi. Log bë ngaa nipaya nekepë mehöti, og sahëg sengen in ngaa nebë saga.

³⁰ Nabë sa napisek, og sëk napisek in sën sa nig wëek ma lo.

³¹ Lob Mehöböp Yesu Ama Anutu sën arë böpata neggëp degwata lo rak ni bë sa su netetuhin rë.

³² Sa nado nyëg böp Damaskus wirek, lob kiap sën mehö-los-bengö Aretas tung in gëgin nyëg sagu lo, nër bahëvavu la medo denëgin aggata avi pin in bë denaduu sa medegetung sa na karabus.

³³ Rëk hil arid lo detung sa lok ya kadaaad medejom sa ggök ya katum yu meseya dobnë, bemëm sa veyä in yi meseyam.

12

Anutu Tato Ngaa Ngahisekë Lok Pesepsën Vu Paulus

¹ Aggata ngwë su neggëp rë! Yönon, ngaa sënë su yoh vu bë dok vu hil rë, rëk maam sengo napisek benanër pesepsën los gagek vunsën sën Mehöböp tato vu sa lo rangah rë.

² Serak Kerisi yi mehöti* ni, gAnutu ko yi rak ya yagek yi teb ti sën netu löö lo. Yö wirek rot beta nemadluho bevidek lubeluu ggovek ya-mak mehö sënë ya yönon ma ggëp banon mu ya ma, sa dugin. Anutu yö rak ni.

³⁻⁴ Log serak ni bë Anutu ko mehö sënë ya Paradis ving-mak ya yönon, ma ggëp banon mu ya ma, sa dugin. Anutu mu yö nerak ni. Log nengo gagek vabuung sën su yoh vu bë mehöti nanër rangah rë lo vu sagu.

⁵ Bë mehöti nabë sënë, og seyoh vu bë napisek in, rëk sa, og sa su rëk napisek in rë. Bë sa napisek in sa, og yik sëk nanër nabë sa su nig wëek rë beyik ggovek saga.

⁶ Nabë sengo napisek in sa, og sa su rëk nig namum rë, in sëk nanër los anon. Rëk sa su ngo rëk napisek in sa rë, in sa nig lël bë mehöti su kwa bo sa gagek saga megelë nabë sa mehö nig vesa. Gak sa hevongin bë ham gwelë ngaa sën sa nehevong los ham gwengo gagek sën sa nanër lo mu, beham jak sa nig niröp jak saga.

Ngaa Nebë Rurek Duu Paulus Navi

⁷ Gagek sën Anutu tato vu sa agi, og ngaa böpata rot, lob Anutu nilël bë sa su gaço sa jak pangsën, om sën vong ngaa ti nebë rurek yam bemedo neduu sa navig. Sënë vong bë Satan yi angër ti verup sis sa in bë dahun sa gesa su gaço sa jak pangsën.

⁸ Lob sa ketag vu Mehöböp niwëek rot beron löö bë geço ngaa sënë vër in sa.

* **12:2:** Paulus yö nenër yi rëk nelah yi vun menenër bë mehöti.

⁹ Rëk ma genër yom vu sa bë, “Sa semusën neyök vu hong rot om ggovek, in nim wëek ma, om sën sa nig wëek yoh vu bë gevong huk begëp rangah in mëm alam degelë medejak ni.” Mehöböp nër nebë sënë, om sën sëk napisek in sën sa nig wëek ma agi. Lob sa kwag vesa rot in serak ni bë Kerisi niwëek nedo loḵ sa.

¹⁰ Nebë sënë, om nabë sa gevong paya, ma alam denanër gagek nipaya jak sa, ma ngaa maggin aggagga natök vu sa, ma alam degevang paya vu sa in Kerisi yi hur sa, og sa kwag vesa rot. In nelok buk sën sa nig wëek nema lo, og Anutu negadu sa bemëm sa nig wëek neraḵ yönon.

Paulus Negadu Alam Korint In Bë Degevang Geving Niwëek

¹¹ Gagek sën senër agi og yik gagek-kwamasën-yi, rëk mu degwa neggëp vu ham in ham su ḵo sa rak rë gema. Yönon, sa mehö meris, rëk ham alam sinarë soḡek sënë su dekesuu sa rë.

¹² In sejom sa ahon gesa nehevong huk böp ngahisekë ggëp ham nyëḡ besa tato sinarë hir gebum pin vu ham: Sa hevong ngaa böp böp los huk aggagga gengaa nidug.

¹³ Kerisi-yi-alam ham yönon, rëk nebë va sën ham kwamin nevo bë Kerisi-yi-alam vahi denevang ngaa nivesa medekesuu ham-ë? Mak yik dekesuu ham loḵ ngaa timu sënë, sën sa su nehako ham ngaa menavo maggin vu ham rë agi. Om nabë ham kwamin nevo bë sa hevong paya vu ham nebë saga, og ham dahun sa ngaa nipaya sënë na!

¹⁴ Log gwëbeng sa semu sa netu beron löö in bë senök vu ham, rëk sa su rëk gaço ham ngaa mebo maggin vu ham rë. Gaç sa bë gaço ham nom mu. Sa su malag anonin ham kupek lu ngaa rë. In ham rak ni bë hurmahen hej huk sën dengupin ngaa in dok vu amaj los ataj lo ma. Gaç amaj lu ataj mu mëm sën hir huk neggëp medenesupin ngaa in bë dok vu naluj lo.

¹⁵ Log nabë sa basap sa ngaa pin los sa geving in dok vu ham anomin, og sa basap los kwag vesa beyik ggovek. Yönon, nabë ham su rëk ahëmin geving sa rë, og yik ggovek gesahëg geving ham pangsën.

¹⁶ Rëk maç ham la rëk denanër nabë, “Yönon, su nekö hil ngaa benevo maggin vu hil rangah atov wirek rë, rëk mu yi mehö tetuhinsën, om netetuhin hil in bë geço hil nah vu yi.”

¹⁷ Om alam sën sa hevong sir medeyök vu ham lo, maç sa tetuhin geti ço ham ngaa yom vu sa? Ma!

¹⁸ Yönon, sa gejiin Titus beyök vu ham wirek, log saç hevong hil arid sënë yök ving yi. Lom maç Titus kuung in ham geço ham ngaa ti? Maç Anon Vabung timu su neli aluu rë? Ma maç alu su neseпа loç aggata timu rë?

¹⁹ Sa kwag nevo bë maç ham tevin gagek pin, lom ham kwamin nevo bë he nekevu in bë semu he gagek jaç ham malamin. Rëk su nebë saga rë, gaç he tu Kerisi yi hur om he nanër gagek sënë beneggëp Anutu mala. Arig lo, sahëg neving ham, om sën he nekevu gagek pin sënë in bë gadu ham beham gwevong geving niwëek.

²⁰ In sa nahöneng bë sëk nöç berup vu ham, lob

sək natök vu ham geham su medo nabë sën sa kwag nevo bë ham medo nabë lo rë. Log ham rëk gwelë sa gesa medo nabë sën ham su ahëmin ving bë sa medo rë lo. Lom rëk ngaa aggagga nabë sënë rëk natök vu hil nabë: Hil rëk nanër hil, hil ayod ngis yi vu hil, hil ahëd sengën, hil basuh hil in gagek, hil nanër gagek nah nenga jak hil, gehil tanë gagek nipaya jak hil. Gemak he ngo rëk gako he jak geham ngo rëk gweko ham jak, lob begö berup begevong paya vu hil huk.

²¹ Log sa nahöneng ving bë sək nök vu ham, lob sa Anutu gevong besa nig namum in sën nabë ham ngaa nipaya nahën negöp vu ham lo. Lob sək ayog maggin rot in ham alam vahi ngahisekë sën denevong ngaa nipaya wirek lob mak su deneggërin sir bedeneruu demij vu rë lo. Sir sën kwaj verök medenevong ngaa nipaya, gedenevong baggëb, gedenevong ngaa sën su yoh vu bë degevong rë lo.

13

Alam Korint Degegin Sir Nivesa Medegevong Geving

¹ Gwëbeng sa bë nök vu ham beron natu löö. Lob nabë mehö luu ma löö denanër gagek timu, og saga tato bë yönon, om hil rëk sesor.

² Sa nado ving ham lok sën seyök beron netu luu lo, lom senër ngaa sën sa bë gevong lo vu alam sën denevong ngaa nipaya wirek lo, geham vahi ving. Log gwëbeng sa nado ading gesa bë nanër nök vu ham gökin nabë: Nabë senök vu ham gökin, og sa su rëk galë alam sën denevong ngaa nipaya lo mu rë.

³ Gaḵ ham vongin bë jaḵ ni nabë Kerisi nevang gagek verup savig, om sêḵ gevong nyëvewen niröp vu sir. In ham raḵ ni ggovek ya bë Kerisi og su mehö sekë masën meneggöneng in ham rë. Gaḵ tato yi niwëëk vu ham vorot.

⁴ Yönon, wirek og su tato yi niwëëk rangah rë, lom desis yi raḵ kelepeko*, rëḵ gwëbeng nedo mala-tumsën raḵ Anutu niwëëk. Lob he nesepa loḵ vaha, lom he nimin wëëk masën nebë saga ving. Rëḵ mu he rëḵ medo malamin-tumsën geving yi jaḵ Anutu niwëëk, lob he rëḵ tato yi niwëëk sënë vu ham.

⁵ Ham ngo seggi ayomin noh vu buk mejaḵ ni nivesa nabë maḵ ham ayomin neya timu vu yi yönon ma ma! Ham ngo gwelë ham mejaḵ ni rë! Maḵ ham raḵ ni bë Yesu Kerisi nedo loḵ ham ayomin-a? Nabë ham dugin og su yi alam ham rë.

⁶ Log sa kwag nevo bë: Nabë ham seggi he, og ham rëḵ jaḵ ni nabë he tu Kerisi-yi-alam yönon.

⁷ He najom raḵ vu Anutu bë doḵ vu ham in ham su gwevong ngaa nipaya. He su anër nebë sënë in bë he bengömin natök nam rangah nabë he nehevong huk nivesa rë. Gaḵ nabë alam denanër he nabë he su nehevong huk nivesa rë gaḵ mëm ham mu nevang ngaa niröp, og yik ggovek. He rëḵ kwamin vesa in ngaa nabë saga.

⁸ In he su ayoh vu bë rëḵ gevong ngaa ti medahun gagek anon rë, gaḵ he yoh vu bë nanër na rangah metatekin mu.

⁹ Om nabë he nimin wëëk nama geham nimin wëëk gëp, og he rëḵ kwamin vesa, in he neḵetaḡ vu Anutu yoh vu buk bë gevong beham natu alam yohvu.

¹⁰ Mehöböp vo niwëek vu sa in bë sa gadu ham geham ayomin na timu vu yi yönon. Gaḵ su vo vu sa in bë sa ḵevoh ham jaḵ rë, om sën gwëbeng sa nado nyëḡ ading gesa ḵevu gageḵ sënë yöḵ vu ham in bë nabë senök berup medo geving ham, og sa su nanër gageḵ ahë seḵë jaḵ ham.

Gageḵ Hus

¹¹ Om arig lo, sa bë semu gageḵ hus nabë ham kwamin vesa. Ham malamin sepa nabë ham natu alam yohvu. Ham gwebë nengamin vu sa gageḵ sagi! Ham gwevong ngaa gëp ti bemedo los ahëmin geving ham. GAnutu sën ahë neving hil genevong behil nado revuh lo rëḵ medo geving ham.

¹² Lob ham najom* ham nemamin los ayomin timu.

¹³ Yesu yi alam pin sënë denenër bë kwaj nevo ham.

¹⁴ Mehöböp Yesu Kerisi semu ham, gAnutu ahë geving ham, geham los Anon Vabuung gwa jaḵ ham.

Gagek Mewis
The New Testament in the Central/Mapos dialect of the
Buang language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Buang Mapos long
Niugini

Copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Buang, Central/Mapos (Buang)

Dialect: Central/Mapos

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

18a972db-abcc-5dc3-9031-f1d4455b33c3